

VATUPASSI – Vastuullinen tulevaisuus

Mitä vastuullisuus on ja miksi se on
tärkeää?

Onko vastuullisuus selvää kauraa?
Webinaari 4.2.2025

Anne-Mari Kukkola, yritysasiantuntija, NIHAK

Euroopan unionin
osarahoittama

Johdanto vastuullisuuteen

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Periaatteet, merkitys ja
vaikutukset

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Kuva: <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Kestävä kehitys tarkoittaa kehitystä, joka turvaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet.

YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030 tähtää äärimmäisen köyhyyden poistamiseen sekä kestäväan kehitykseen, jossa **otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon**. Ohjelman kantava periaate on, että ketään ei jätetä kehityksessä jälkeen.

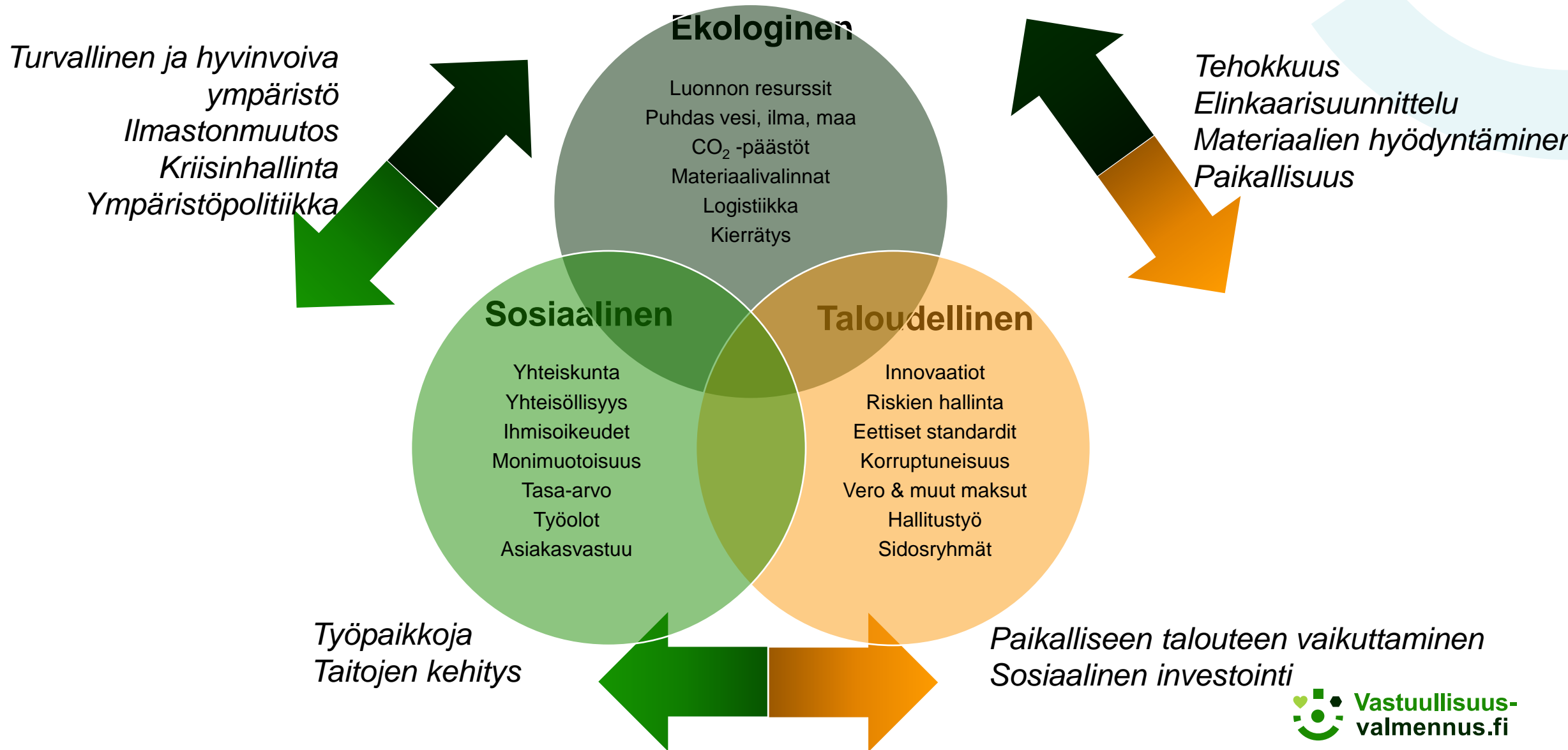
Kestävään kehitykseen liittyy olennaisesti ajatus planeetan rajoista. Ihmisen toiminta on sopeutettava maapallon luonnonvaroihin ja luonnon kestokykyyn.

Kuinka maailma pelastetaan? Lue lisää:

<https://www.gaudeamus.fi/tiedekulmapokkarien-sarja-sai-jatkoa/>

Kuinka maailma pelastetaan? on kolmas osa Helsingin yliopiston
kanssa suunnitellussa sarjassa.

Vastuullisuus on paljon muutakin kuin ympäristö

Vastuullisen yrityksen piirteitä

- Tekee enemmän kuin laki edellyttää
- Toimii kestäväällä tavalla ja ottaa huomioon toiminnassaan ilmaston, ympäristön ja sosiaalisen vastuun.
- Noudattaa hyvää hallintotapaa ja pyrkii toimimaan eettisesti kaikissa liiketoimintaprosesseissaan.
- Tunnistaa sidosryhmiensä odotukset ja tarpeet, ja pyrkii luomaan arvoa niin asiakkaille, työntekijöille kuin yhteiskunnallekin.
- Investoi kestäväan kehitykseen ja innovaatioihin, jotka edistävät taloudellista menestystä samalla kun ne vähentävät ympäristövaikutuksia ja parantavat ihmisten elämänlaatua.
- Raportoi ja viestii toimintansa positiivisista ja negatiivisista vaikutuksista avoimesti ja läpinäkyvästi.

KUVA: <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys>

Eettinen johtaminen on osa yrityksen vastuullisuutta

Keskeiset elementit eettisessä johtamisessa ovat

- oikeudenmukaisuus,
- lupauksen pitäminen,
- sanojen ja tekojen yhdenmukaisuus,
- avoimuus ja läpinäkyvyys ja
- henkilöstön osallistumismahdollisuudet.

Eettinen johtaminen tarkoittaa lyhyesti määriteltynä yhteisten eettisten periaatteiden mukaisesti toimimista jokapäiväisessä työskentelyssä ja päätöksenteossa.

Pähkinänkuoressa siinä on kyse **oikein toimimisen kulttuurista**.

”Kestää 20 vuotta rakentaa maine ja viisi minuuttia tuhota se. Jos pidät tämän mielessä, teet asiat toisin.”
– Warren Buffet

Vastuullisuuden teemat ja sisällöt lyhyesti

Vastuullisuuden 3 osa-alueetta

**Taloudellinen
vastuullisuus**

Tuotto

**Sosiaalinen
vastuullisuus**

Ihmiset

**Ekologinen
vastuullisuus**

Maapallo

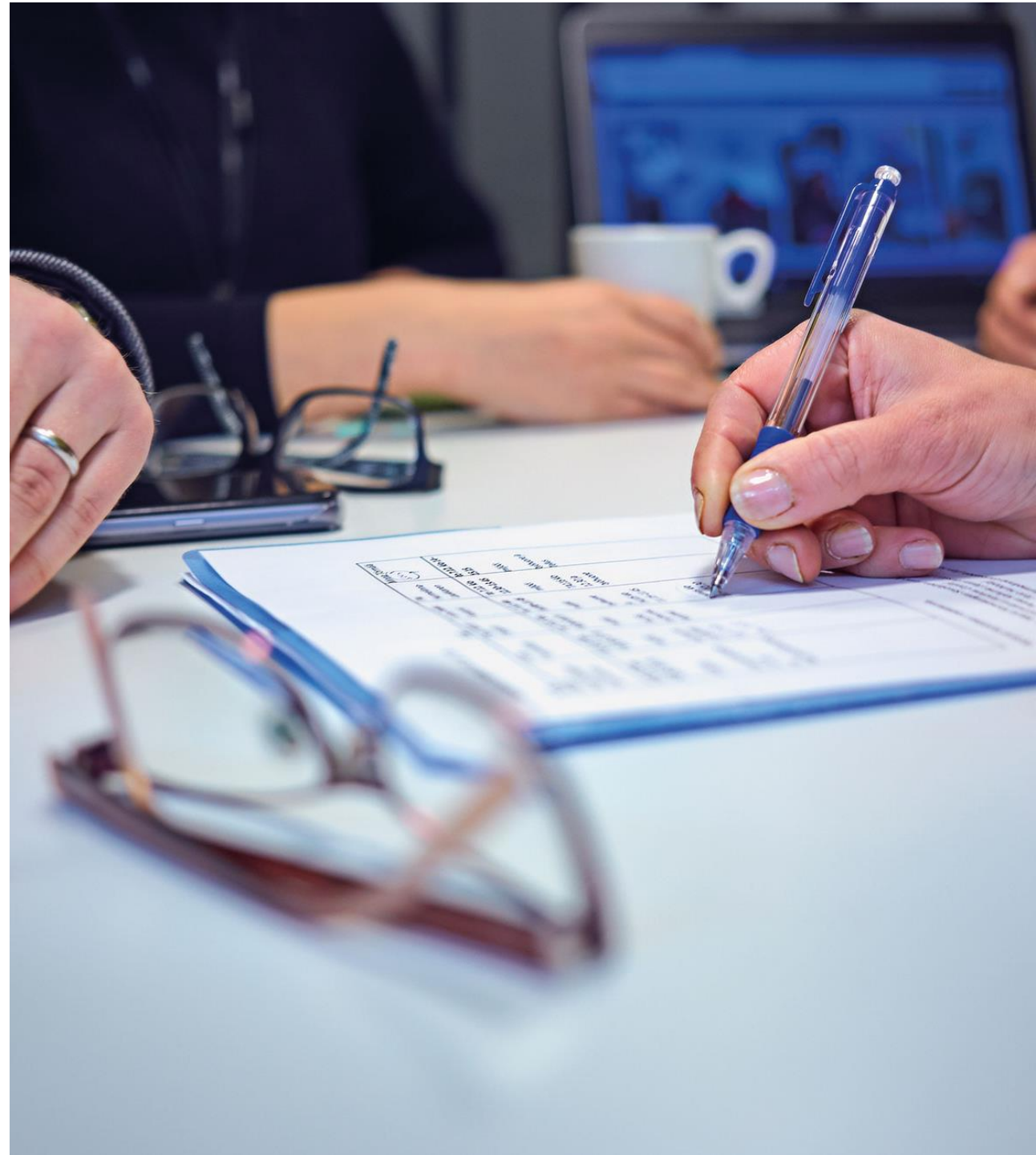
Taloudellinen vastuullisuus

Kaiken kestävän liiketoiminnan perusedellytys on **taloudellinen kannattavuus**.

Vastuullisen talouden edellytys on yritys vastuun kaikkien kolmen osa-alueen ja niiden **keskinäisten vaikutusten ymmärtäminen**

Taloudellisesti kestävä kehitys tarkoittaa tasapainoista talouskasvua ilman velkaantumista ja pääomavarantojen ylikuumenemista.

luotettava
kumppani

Taloudelliset vaikutukset omistajiin ja sidosryhmiin

Kannattavuus ja vakavaraisuus

Taloudellisen hyvän jakautuminen yrityksen sisällä, koko tuotantoketjussa, paikallisesti ja globaalisti

Työllistävyys ja työpaikat

Verojalanjälki

Henkilöstökulut

Vastuullinen sijoitustoiminta

Riskienhallinta ja hallintokäytännöt (lainoitusaste, vakavaraisuus, ennakoidut taloudelliset riskit, toiminnan kannattavuus ja kate)

Sosiaalinen vastuullisuus

Sosiaalinen vastuullisuus sisältää kaikki ne yrityksen sisäiset ja ulkoiset toiminnot, jotka vaikuttavat eri ihmisryhmiin ja yhteisöihin (sidosryhmät)

- oma henkilöstö
- asiakkaat
- paikalliset asukkaat, lähiyhteisö ja kulttuuriperintö
- alihankkijat ja
- kansalaisjärjestöt.

Sosiaaliseen vastuullisuuteen pohjautuu yrityksen ihmisoikeusvastuuseen.

Sosiaaliset, yhteisölliset, kulttuuriset ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Eettiset periaatteet koko hankintaketjussa

Työyhteisön toiminta: työhyvinvointi, työturvallisuus, työsuhteet ja palkkaus

Työolot ja ihmisoikeudet koko toimitusketjussa

Tasa-arvo ja tasapuolisuus, syrjimättömyys

Tuotevastuu (takuut, palautukset, laatu, turvallisuus)

Toimitilojen esteettömyys

Verkkoaineiston saavutettavuus

Ekologinen vastuullisuus

Yritys ottaa huomioon oman toimintansa vaikutukset ympäristöön.

Yritys noudattaa vähintäänkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja pyrkii tekemään jopa laajempia toimia liiketoiminnassaan kuin mitä laki vaatii.

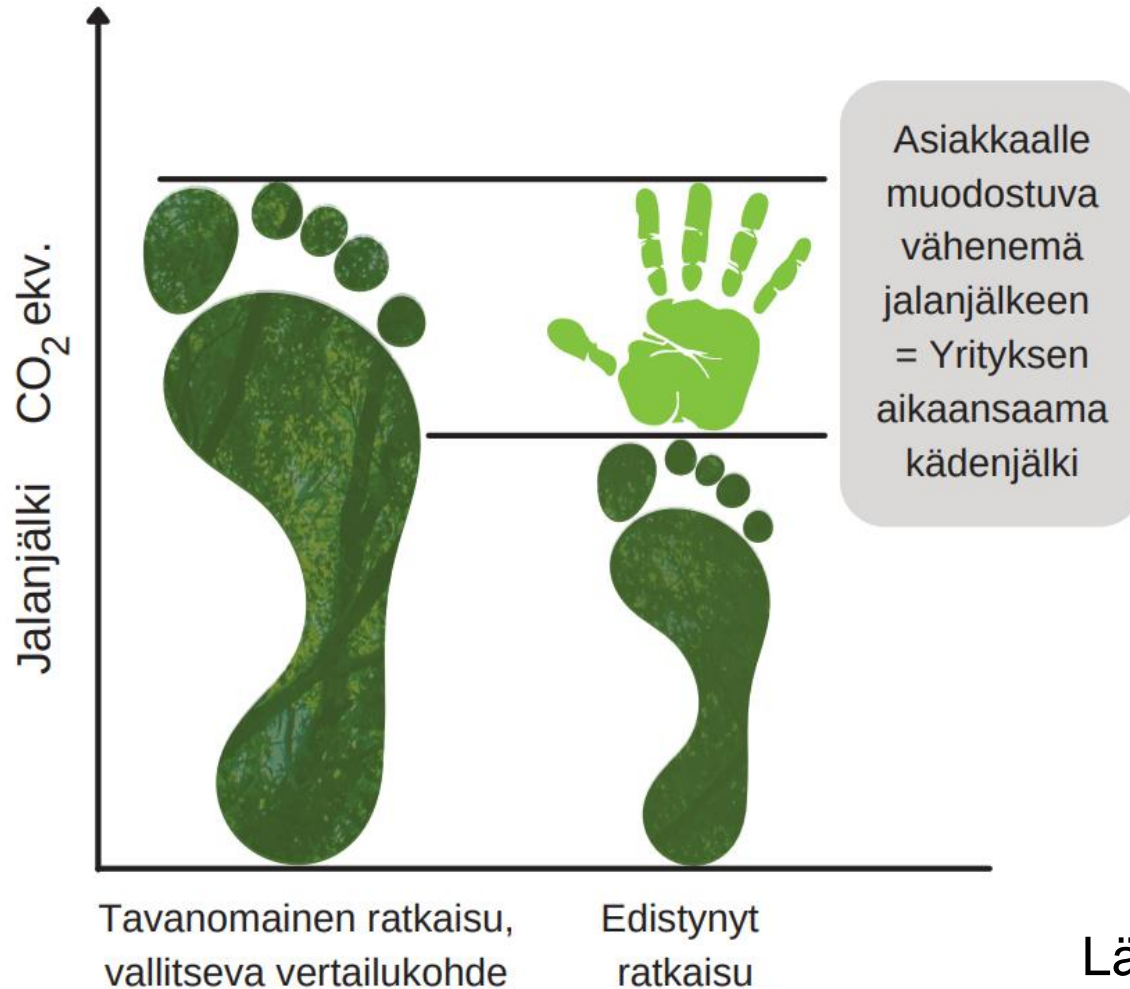
Ekologisen yritysvastuullisuuden keskiössä:

- Kiertotalous – yritykselle uusi tapa ajatella ja hyödyntää materiaaleja
- Tuotteiden elinkaari
- Ympäristöystävälliset tuotantoprosessit
- Kestävät ja uusiutuvat raaka-aineet
- Energiatehokkuus
- Päästöjen vähentäminen
- Jätteiden vähentäminen ja kierrätys

Hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

Lähde: [Kohti hiiliviisautta –opas.](#)
Oulun yliopisto.

Vastuullisuus-
valmennus.fi

Vastuullisuudesta kannattaa viestiä

Yrityksen arvojen
tunnistaminen
viestinnän ohjaavana
voimana

Vastuullisuuden
merkitys yritykselle

Vastuullisuuden
nykytila, teot ja
tavoitteet

- Päätä miten viestit vastuullisuudesta henkilöstölle / asiakkaille / yhteistyökumppaneille / sidosryhmille.
- Onko se some, nettisivut vai tulostettu tuote?
- *Missä muualla yrityksesi näkyy ja kuuluu?*
- *Missä vastuullisuusteot kannattaa nostaa esiin?*

Kaikki yrityksen tekeminen ja näkyminen on viestintää

- Tuotepakkaukset
- Esitteet, flyerit, käyntikortit
- Verkkosivut ja some-kanavat
- Varsinaiset mainokset ja markkinointikampanjat
- Toimitilat (sijainti, laitteet, siisteys, yleisvaikutelma...)
- Ajoneuvot, logistiikkaratkaisut ja matkustaminen
- Yrityksen edustajien ulkoasut, käytös ja todellinen toiminta.

Yrityskohtaisiin painopisteisiin vaikuttavat mm.
yrityksen koko, sen toimiala, tärkeimmät
sidosryhmät sekä toimintaympäristö.

Jokaisella yrityksellä on mahdollisuus valita oma
tapansa toimia vastuullisesti.

Miksi yrityksen
kannattaa panostaa
vastuullisuuteen?

Vastuullisuus nousee esiin koko ajan enemmän

SIDOSRYHMÄT

- Asiakkaat
- Työntekijät
- Potentiaaliset työntekijät
- Alihankintaketju
- Rahoittajat
- Yleinen mielipide

KILPAILUETU

- Vastuullinen valinta
- Mahdollisuus erottautua
- Maine ja brändiarvo
- Liiketoimintamahdollisuudet

LAINSÄÄDÄNTÖ

- Kestävyysraportointi direktiivi (CSRD)
- Tulevat direktiivit ja lainsäädäntö, esim. Green Claims eli viherpesudirektiivi
- Muuttuva lainsäädäntö eri aloilla

Viisi konkreettista liiketoimintaan vaikuttavaa vastuullisuusteemaa

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, Petri Vuorio
<https://ek.fi/ajankohtaista/blogit/petri-vuorio-pk-yrityksen-5-konkreettista-syyta-panostaa-vastuullisuuteen/>

1

Rahoituksen hinta ja saatavuus. Tulevan finanssisääntelyn tuloksena rahoituslaitosten lainakantaa koskevat vastuullisuusraportointivaatimukset tulevat tiukentumaan. Tämä johtaa todennäköisesti siihen, että vastuullisuuskriteerit muodostuvat myös yritysrahoituksen hintaan ja saatavuuteen vaikuttavaksi tekijäksi.

Pk-yritysten (<250 hlö) vastuullisuuden raportointi on vielä vapaaehtoista

- Vastuullisuussuunnitelma on yksi tapa ja mahdollisuus kertoa omasta vastuullisuudesta:
 - Kuluttaja- ja yritysasiakkaat, rahoittajat, kumppanit ja valtio.
- Antaa uskottavan kuvan vastuullisuuden merkityksestä omassa liiketoiminnassa.
- Auttaa kehittämään omaa toimintaa ennakoivasti.

Mitä ESG- eli vastuullisuusraportointi tarkoittaa?

ESG on lyhenne, joka tarkoittaa yritysten ympäristö- ja yhteiskuntavastuuta sekä hyvää hallintotapaa.

- **Environmental (E);** Kuinka yritys suojaa ympäristöä, esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjunta, energiankäyttö, jätteiden hallinta ja luonnonvarojen säilyttäminen.
- **Social (S);** Yrityksen suhteet työntekijöihin, toimittajiin, asiakkaisiin ja yhteisöihin. Tähän kuuluu esimerkiksi työntekijöiden terveys ja turvallisuus sekä yhteiskunnallinen vaikuttaminen.
- **Governance (G);** Hyvä hallintotapa, liiketoiminnan eettisyys, johto ja hallitus, palkitseminen, sisäinen tarkastus, verojenmaksu, lahjonta ja korruptio.

ESG-raportointi on riskienhallintaa sekä yritykselle että sijoittajalle.

ESG-raportointivelvollisuus koskee tällä hetkellä suuria pörssiyrityksiä.
Raportointivelvollisuudet laajenevat v. 2025 ja 2026 (CSRD).

Pankit tarkistavat Asiakastiedon sivuilta yrityksen ESG-raportin tilanteen, jolla on vaikutusta rahoituksen saatavuuteen

asiakastieto

Vastuullisuusraportti

Suomen Asiakastieto Oy

Yritystiedot

Virallinen nimi	Suomen Asiakastieto Oy	Toimiala	82910 Perintä- ja luottotietopalvelut
Osoite	Verkkosaarenkatu 5, 00580 Helsinki	Rekisteröintipäivä	10.11.1961
Puhelin	+358 10 2707000	Perustamispäivä	01.06.1963
Y-tunnus	01110279		
Työntekijöitä	Henkilöstö vuonna 2020 oli 161 henkilöä.		
Liikevaihto	Liikevaihto vuonna 2020 oli 63368 tEUR.		

Yhteenveto

 Ympäristövastuu Positiivinen Harkitse Huomioitavaa	 Sosiaalinen vastuu Positiivinen Ei huomautettavaa Huomioitavaa	 Hallinto ja taustat Positiivinen Ei huomautettavaa Huomioitavaa
--	--	---

ESG-tiedot

 Ympäristövastuun tarkastukset	Harkitse
 Tuomioistuimien ympäristövastuuseen liittyvät langettavat ratkaisut	Ei huomautettavaa
 Viranomaisten langettamat ympäristövastuuseen liittyvät seuraamus- ja laiminlyöntimaksut	Ei huomautettavaa
 Ympäristövastuuseen liittyvät sertifikaatit	Ei tiedossa olevaa sertifikaattia

2

Kansainvälisiin toimitusketjuihin pääseminen ja niissä mukanaolo. Suomen viennistä jopa yli 70 prosenttia on välituotteita. Toimitusketjut näyttelevät sekä yritystemme kotimaan että ulkomaan liiketoiminnassa poikkeuksellisen tärkeää roolia. EU:n tuleva yritysvastuulaki tulee asettamaan ainakin suuryrityksille kovenivia vaatimuksia läpivalaista toimitusketjunsä. Toimitusketjujen kautta vastuullisuusvaatimus tulee heijastumaan kaikkiin toimijoihin, myös pk-yrityksiin.

Vastuullisuutta läpi toimitusketjun

Vastuullisuutta koskevia vaikutuksia halutaan hallita yhä laajemmin koko toimitusketjun tasolla. Alihankkijoille asetettavat vaatimukset tiukentuvat, mutta yrityksille avautuu myös uusia kilpailuedun mahdollisuuksia.

- Olennaista suuryritysten toimitusketjussa toimimisessa on vastuullisuuden todentaminen eli viime kädessä kova data.
- **Alihankkija, joka pystyy tarjoamaan ammattimaisella ja uskottavalla tavalla omaa kestävyyttä ja vastuullisuutta kuvaavaa dataa**, on ihanteellinen kumppani lakisääteisten raportointivelvollisuuksien kohteena oleville suuryrityksille.

Lähde: <https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/vastuullisuutta-lapi-toimitusketjun-mita-se-tarkoittaa-pk-yrityksille/>

3

Kiihtyvä kilpailu osaavasta työvoimasta. Osaajapula on noussut yhdeksi merkittävimmistä yritystemme huolenaiheista ja kasvun pullonkauloista. On tutkittu tosiasia, että vastuulliset yritykset kykenevät houkuttelemaan osaavinta työvoimaa.

4

Kuluttajakäyttäytyminen – myy vastuullisempaa, enemmän ja parempaan hintaan. Vastuullisuus vaikuttaa yhä voimakkaammin kuluttajavalintoihin ja brändiarvoon.

Kuluttajakäyttäytyminen murroksessa

Kulutuskäyttäytymisen muutosvauhti kiihtyy - kuluttaja vaatii yhä useammin vastuullisesti tuotetun tuotteen

2.9.2023 08:00:00 EEST | [Infine](#)

Jaa [f](#) [in](#) [X](#) [✉](#) [WhatsApp](#)

Viime vuoden voittaja Järki Särki palkitaan Vastuullisuuspaneelin toimesta. Kuvassa vasemmalta oikealle Ari Seppälä, Marja Komppa, Antti Majava ja Perttu Pölönen.

"Kuluttajat ovat selkeästi entistä äänekkäämpiä ja tietoisempia kulutusvalinnoissaan ja muutokset kuluttajakäyttäytymisessä voivat tulevaisuudessa tapahtua nopeastikin"

- Suomen vastuullisin tuote -kilpailua järjestävän Infinen toimitusjohtaja Tiina Saukko.

[STT - Kulutuskäyttäytymisen muutosvauhti kiihtyy - kuluttaja vaatii yhä useammin vastuullisesti tuotetun tuotteen](#)

[Infine Oy](#)

5

Yrityksen markkina-arvo. Kaikkien edellä mainittujen tekijöiden summana vastuullisuudella on kiistatonta merkitystä yritysten markkina-arvon muodostuksessa. Niin hyvässä kuin huonossa. Olipa kyseessä sitten listattu tai listaamaton yritys.

Lisäksi uusia liiketoimintamahdollisuuksia

Mikro- ja pk-yrittäjän
vastuullisuusraportin sisältö
on vapaamuotoinen eikä
sille ole standardimallia.

Mistä aloittaa? – ”Karvalakkimalli”

- Maalaisjärjellä ja yksinkertaisilla toimilla pääsee hyvin alkuun!
- Kaikki lähtee yrityksen arvoista: mitkä ne ovat, miten ne näkyvät toiminnassamme (sisäisesti ja ulospäin)
- Tunnista olemassa oleva hyvä: missä tilanteissa toimimme jo vastuullisesti → kuinka se näkyy asiakkaalle / yhteistyökumppanille / rahoittajalle?
- Jatkuvan kehittämisen periaate: Seuraa, tunnista ja vahvista kehittämiskohteita

Esitys perustuu VATUPASSI – Vastuullinen tulevaisuus projektin projektitiimin tekemiin materiaaleihin.

Lue lisää www.vastuullisuusvalmennus.fi

KIITOS!